

KLUČNI UKREPI ZAKONA O ZAČASNIH UKREPIH ZA OMILITEV IN ODPRAVO POSLEDIC COVID-19 - PRILOGA

1. Nadomestilo plač delavcem zaradi odrejene karantene ali nemožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva otroka

Zakon v 59. členu določa, da ima delavec pravico do nadomestila plače v višini 80 % plače (kot v primeru začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih-1), ko mu je ob vrnitvi v Slovenijo odrejena karantena, vendar je bila ob odhodu v drugo državo le-ta uvrščena na zeleni ali rumeni seznam, ali pa če mu je bila odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo izven opravljanja dela iz pogodbe o zaposlitvi. Do nadomestila plače v višini, kot če bi delal, pa je upravičen delavec, ko mu je odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo pri opravljanju dela iz pogodbe o zaposlitvi ali zaradi napotitve oziroma premestitve na delo v tujino. Delavec do nadomestila plače ni upravičen, če mu je odrejena karantena zaradi odhoda v državo, ki je tedaj že bila na rdečem seznamu. Slednje ne velja za primere odhoda zaradi smrti staršev, otrok ter zakonca, zunajzakonskega partnerja ali njegovega otroka – v tem primeru je višina nadomestila kot v primeru višje sile (50 % plače, a ne manj od 70 % minimalne plače). V vseh navedenih primerih je odreditev karantene razlog, zaradi katerega delavec ne more opravljati dela v skladu s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, delodajalec pa zanj ne more organizirati dela na domu.

Novost je, da je delavec, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva, upravičen do nadomestila plače v višini 80 % plače (kot v primeru začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih-1).

Delavec, ki mu je bila odrejena karantena, mora najpozneje v 24 urah obvestiti delodajalca, da je v karanteni, in o razlogih, iz katerih mu je bila ta odrejena. Prav tako mora delavec, ki mu je bila odrejena karantena, najpozneje v treh delovnih dneh od prejema odločbe o odreditvi karantene to posredovati delodajalcu. Delavec mora v primeru odsotnosti z dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva najpozneje v treh delovnih dneh od nastanka tega razloga o vseh okoliščinah, ki vplivajo na nastanek višje sile, obvestiti delodajalca. Delodajalec lahko uveljavlja pravico do povračila izplačanih nadomestil plače pri Zavodu RS za zaposlovanje.

Pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavcem, ki ne morejo opravljati dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva, lahko uveljavi delodajalec za izplačano nadomestilo plače od 1. septembra 2020, v drugih primerih odrejene karantene pa od 1. oktobra 2020.

2. Kratkotrajna odsotnost zaradi bolezni

Na podlagi 20. člena ZZUOPP je lahko delavec odsoten z dela zaradi bolezni brez potrdila o upravičeni zadržanosti od dela, ki ga izda izbrani osebni zdravnik, in sicer do tri zaporedne delovne dni v kosu (v nadaljevanju kratkotrajna odsotnost zaradi bolezni) ter največ enkrat v posameznem koledarskem letu. Delavec mora o vsakokratni kratkotrajni odsotnosti zaradi bolezni pisno ali elektronsko obvestiti delodajalca prvi dan odsotnosti. Delavec v času koriščenja kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni ne sme opravljati pridobitne dejavnosti ali se gibati izven kraja svojega bivanja. Če izbrani osebni zdravnik pri delavcu ugotovi, da je ta tudi po preteku obdobja kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni še nadalje neprekinjeno začasno

odsoten z dela zaradi bolezni ali poškodbe, se šteje, da v tem primeru pravica do enkratne kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni ni izkoriščena. Šteje se, da je pravica do enkratne kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni izkoriščena tudi, kadar je koriščena manj kot tri zaporedne delovne dni. Nadomestilo za čas začasne odsotnosti z dela se od prvega dne odsotnosti z dela zagotavlja v skladu s 137. členom ZDR-1 in določbami ZZVZZ.

Ukrep velja do 31. decembra 2020, Vlada pa ga lahko podaljša s sklepom največ za obdobje šestih mesecev. Več o tem si lahko preberete v [pojasnilih ZZS](#).

3. Začasni ukrepi na področju vzgoje in izobraževanja ter znanosti

V okviru ukrepov s področja vzgoje in izobraževanja ter znanosti zakon med drugim predvideva naslednje ukrepe (povzeti so le ključni):

1. Za izvajanje ukrepov za omejevanje in preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2 se iz sredstev proračuna Republike Slovenije ali iz sredstev, pridobljenih iz proračuna Evropske unije, zagotavlja financiranje zaščitne opreme in dezinfekcije prostorov za izvajalce storitev na področju vzgoje in izobraževanja ter znanosti. SVIZ Slovenije si je ves čas pogajanj za ZZUOOP prizadeval, da bi se iz sredstev proračuna RS ali iz sredstev, pridobljeni iz proračuna EU, maske zagotavljale tudi za uporabnike (učence, dijake, študente), v zvezi s tem smo vložili tudi amandma v DZ, a le ta žal ni bil sprejet. Več o tem si lahko [preberete tukaj: klik!](#)
2. Starši, katerih otroci od 1. oktobra 2020 ne obiskujejo vrtca zaradi odrejene karantene, so za dneve odsotnosti otroka iz vrtca oproščeni plačila za vrtec. Višino znižanega plačila staršev za vrtec, ki jim je določena v skladu z odločbo pristojnega centra za socialno delo, krije proračun Republike Slovenije.
3. Zakon daje pravne podlage, da lahko vzgojno-izobraževalno delo (pouk in druge oblike organiziranega dela) z učenci, dijaki in študenti v osnovnih šolah, osnovnih šolah s prilagojenim programom, zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, glasbenih šolah, srednjih in višjih strokovnih šolah, če je to potrebno za omilitev in odpravo posledic COVID-19, poteka v obliki izobraževanja na daljavo. O tem s sklepom odloči minister, pristojen za izobraževanje. Izobraževanje na daljavo in druge oblike organiziranega dela z učenci na daljavo štejejo v realizacijo ur pri izvedbi posameznega predmeta.
4. Prav tako bo lahko minister, pristojen za izobraževanje, če bo to potrebno za omilitev in odpravo posledic COVID-19, s sklepom drugače določil izvedbo šolskega koledarja, trajanje šolskega in študijskega leta, načine ocenjevanja znanja ter pridobivanja in zaključevanja ocen, odločanje o napredovanju učencev in dijakov, načine in roke za opravljanje izpitov in drugih obveznosti, roke za izdajo ter razdelitev spričeval in drugih listin, način in roke za opravljanje nacionalnega preverjanja znanja, način in roke za opravljanje zaključnega izpita in mature, merila za izbiro kandidatov v primeru omejitve vpisa v srednje in višje strokovne šole ter tudi druge ukrepe, ki so nujni za nemoteno delovanje vzgojno-izobraževalnih zavodov ter varovanje pravic in pravnih koristi udeležencev izobraževanja.
5. Zakon tudi določa, se dijakom in vajencem v zaključnih letnikih, ki jim zaradi posledic COVID-19 ni bilo omogočeno praktično usposabljanje z delom pri delodajalcih, to prizna kot opravljeno, če imajo zaključene pozitivne ocene pri vseh strokovnih moduli v zaključnem letniku. Če zaradi istih okoliščin dijakom in vajencem ni bilo omogočeno

opravljanje drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela, se jim te priznajo kot opravljene.

6. V okviru amandmajev k predlogu ZZUOOP, ki jih je SVIZ vložil v parlamentarno proceduro, smo predlagali tudi, da se za izvajanje ukrepov za omejevanje in preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2 iz sredstev proračuna Republike Slovenije ali iz sredstev, pridobljenih iz proračuna Evropske unije, zagotavlja financiranje za krepitev kadrovske zmogljivosti na področju vzgoje in izobraževanja ter znanosti. V SVIZ-u pristojne že od prvega vala epidemije pristojne opozarjamo, da je nujna takojšnja zaposlitev dodatnega kadra v kuhinjah, za čiščenje in v drugih tehničnih službah, ki so za normalno delovanje vrtcev in šol v zaostrenih razmerah nujno potrebne. Prav tako je nujno potreben takojšen razpis dodatnih delovnih mest, tudi pripravniških, v osnovnih in srednjih šolah ter vrtcih za pomoč preobremenjenim strokovnim delavkam in delavcem. Žal predlagani amandma ni bil sprejet.

4. Začasni ukrepi na področju kulture

V SVIZ-u smo ostro nasprotovali določbi predloga zakona, na podlagi katere ne glede na 79.a in 79.b člen ZUJIK investitorju ne bi bilo treba izvajati ukrepa umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih, če se investicija nanaša na javne zdravstvene zavode, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija, ali javne socialno-varstvene zavode. Ukrep bi veljal do 31. decembra 2023. Na vztrajanje SVIZ Slovenije je bila določba umaknjena iz predloga zakona.